

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Кохезионен фонд

Министерство на вътрешните работи
Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита
на населението“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

КАКВО ДА ПРАВИМ ПРЕДИ, ПО ВРЕМЕ И СЛЕД НАВОДНЕНИЕ

КАКВО ДА ПРАВИМ ПРЕДИ НАВОДНЕНИЕ?

Как да бъдем информирани при опасност от наводнение?

При опасност от наводнение, ще се включат изградените системи за ранно предупреждение. Възможно е да се включат сирени или други устройства за сигнализация. Важно е да следите съобщенията по радиото и телевизията.

Те разпространяват информация за обстановката, която ни е необходима, за да се предпазим и за да реагираме правилно в ситуация на наводнение. Изпълнявайте точно указанията за действие, подавани от властите.

Когато сме предварително подготвени за дадено бедствие, има много по-голям шанс да реагираме правилно и да намалим рисковете от създалата се ситуация. Ето защо е много важно да планираме и да се подготвим за действие при наводнение, дори когато няма реална опасност да ни се случи:

- Да се информираме какви водоеми (реки, язовири и др.) има около мястото, където живеем и да разберем от кои от тях може да се очаква наводнение.
- Никога да не изхвърляме отпадъци в реките – това намалява проходимостта на речното корито.
- В случай, че живеем близо до река – да уведоим родителите си, ако забележим отпадъци, строителни материали, гървета или други преграждения, които пречат на водата да тече свободно.
- Да участваме в организирани в училище тренировки за реакция при бедствия – те ще ни помогнат да проиграем по безопасен начин и „наживо“ бедствените ситуации, и така да се научим как е най-правилно да се реагира.
- Винаги да държим заредени мобилните си телефони, за да можем във всеки един момент да уведоим родителите си или съответните служби.
- Заедно със семейството да подготвим семеен план за реакция при наводнение. Той трябва да включва определяне на място за среща при евентуално наводнение (при роднини или на друго място, което е извън района на наводнението), както и ясен начин за комуникация (как ще поддържаме връзка помежду си).
- Да подготвим „Раница за бедствия“. Това е комплект от вещи и предмети, които ще ни помогнат да оцелеем в кризисна ситуация. Можем да приготвим чантата заедно с нашите родители, като гарантираме, че тя се намира на леснодостъпно място и че всички членове на семейството знаят къде да я намерят.

Раница за бедствия

Раницата за бедствия трябва да включва следното:

Вода – необходимото количество вода е поне по 2 литра на човек, за период от 3 дни.

Храна – дълготрайна храна за най-малко 3 дни (консерви и енергийни блокчета са най-подходящи).

Осветление – свещите и фенерчетата са добри за бедствени ситуации, но челниците са най-подходящи, тъй като освобождават и гвете ви ръце.

Свирка – ако мобилният Ви телефон няма покритие или батерията му се изтощи, прост сигнал от свирка е подходящ за предупреждение на спасителните екипи.

Многофункционален инструмент – заема малко място и същевременно можете да го ползвате с различни предназначения (отвертка, нож, клещи, отварачка, пинсети и много други).

Резервни грехи – помислете за подходящи грехи и тяхната материя. Те трябва да са непромокаеми и ветроустойчиви, но в същото време и дишащи.

Одеяла – спалните чували са твърде обемисти за Раницата, докато одеялата са евтини и лесни за съхранение. На пазара вече има термоодеяла.

Комплект за първа помощ – може да се закупи готов, а можете да си го направите и сами. Ето някои от най-важните компоненти: ластичен бинт, лепенки за рани в различни размери, стерилна марля, триъгълни превръзки, тампони с алкохол и антисептични кърпички, миешо средство, термометър, вазелин, болкоуспокояващи средства, антидиарийни лекарства.

Храна за домашния любимец – ако имате такъв и планирате да го вземете с вас.

Други – лични медикаменти, например инсулин, апарат за кръвно налягане. Уверете се също така, че имате резервен чифт очила, санитарни кърпи, карти на вашата област, тиксо, пари в брой, кибрит/запалка, поставени във водонепромокаем плик.

Семеен план за действие при бедствия

Има 4 базови стъпки за разработване на семеен план за бедствие.

Стъпка 1: Разберете какво може да се случи с вас. Когато научите какви са рисковете, ще можете да се подготвите за наводнение:

- Какъв тип наводнение има най-голяма вероятност да възникне във вашия район?
- Как бихте се подготвили за него?
- Има ли вашия район система за ранно предупреждение и оповестяване? Какво представляват сигналите и какво да правите, когато ги чуете?
- Помислете за Вашите животни и домашни любимци след бедствие. Планирайте къде бихте оставили вашите домашни любимци, ако не можете да ги вземете.
- Ако във вашето семейство има възрастни хора или хора с увреждания, как можете да им помогнете? Какви специални нужди трябва да се имат предвид?

Стъпка 2: Разработете семеен план за бедствие:

- Съберете се със семейството си и обсъдете как трябва да се подготвите за наводнение.
- Бъдете запознати с маршрутите за евакуация.
- Изберете две места, на които да се срещнете извън квартала, в случай, че не можете да се върнете вкъщи.
- Направете план за комуникация.

- Помолете близък или приятел извън града да бъде ваш „семеен контакт“.
- Обсъдете какво да направите, ако се наложи да се евакуирате.
- Всеки трябва да знае добре какво да прави в случай, че не всички членове на семейството са заедно.

Стъпка 3: Опишете действията, които сте обсъдили. Не забравяйте да включите следните елементи:

- Телефон за спешни повиквания – 112 (полиция, пожарна, бърза помощ).
- Всички членове на семейството трябва да знаят как и кога да изключат водата, газта и електричеството от главните кранове и бушони.
- Домът трябва да има подходяща застраховка, покриваща риска от наводнение. Ако няма – домът и имуществото трябва да се застраховат.
- Намерете безопасни места във вашия дом за всеки вид бедствие.
- Съхранявайте достатъчно хранителни продукти в дома си, за да задоволите нуждите си най-малко за три дни, в случай на бедствие.
- Направете фотокопия на важни документи и ги съхранявайте на друго място (при приятел или роднина, който живее в друг район).

Стъпка 4: Проверявайте и проигравайте своя план:

- Припомняйте си правилата на всеки шест месеца – места за срещи, телефонни номера и правила за безопасност.
- Участвайте в учения, ако такива се провеждат на територията на вашето населено място.
- Маркирайте на карта маршрутите си за евакуация. Съхранявайте картата в Раницата за бедствия.
- Заменяйте съхраняваната храна и вода на всеки шест месеца.
- Проверявайте актуалността на застраховката на вашия дом и имущество.

Ако сте възрастни и получите информация за наводнение:

1. Първо поставете на високо място всички по-ценни предмети.
2. Вземете „Раницата за бедствия“.
3. Напуснете дома възможно най-бързо.
4. Ако не можете да напуснете сградата – преместете се на най-горните етажи или на покрива.
5. Съобщете на тел. 112 и на близките си къде се намирате.
6. Поддържайте връзка със спасителните екипи при тяхното пристигане.
7. Животните – при невъзможност да ги изведете, отворете вратите и прозорците на помещенията, в които се намират.

Ако сте навън и съществува опасност от наводнение:

1. Ако се намирате близо до пълноводна река или в дъре, незабавно се отдалечете и се придвижете към най-близкото възвишение.
2. Не заставайте под/над мостове, подлези, надлези и други обекти, от които високата вода може да ви отнесе.
3. Пресичайте само при спокойна вода. Не пресичайте бързотечащи и залети площи, освен ако не сте сигурни, че водата е до коленете ви.
4. Не пийте вода от наводнени водоизточници.
5. Спазвайте указанията и реда, установени от пожарникарите и спасителите.

Ако сте в училище, има няколко важни неща, които трябва да запомните:

1. Запазете спокойствие.
2. Следвайте стриктно указанията на учителите.
3. Следете какво правят съучениците ви. Не предприемайте действия сами.
4. Следете информацията за обстановката по телевизията и изпълнявайте точно указанията на органите на Пожарна безопасност и защита на населението.
5. Облечете се и напуснете училището по най-бързия начин.
6. При невъзможност да напуснете застрашения район, заемете горните етажи/покрива на сградата (само при изрично указание на учителите!).

КАКВО ДА ПРАВИМ ПО ВРЕМЕ НА НАВОДНЕНИЕТО?

Слушайте радио, за да разберете кои области са засегнати и кои пътища са обезопасени, както и къде да отидете и какво да направите, ако спасителните екипи ви приканят да напуснете дома си.

Дръжте Раницата за бедствия на леснодостъпно място.

Ако трябва да се евакуирате:

- Напуснете дома си, когато спасителният екип ви го препоръча.
- Носете със себе си Раницата за бедствия.
- Позрижете се за вашите домашни любимци. При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени.
- Тръгнете по пътищата, посочени ви от служителите. Не използвайте преки пътища, защото те биха могли да ви отведат до блокирани или опасни места.
- Ако имате време, оставете бележка, в която посочвате кога сте напуснали дома и накъде сте се отправили.
- Ако вървите пеша, никога не пресичайте наводнен район. Течението може да ви завлече навътре в стихията.
- Не трябва да се шофира в заливни води или в подлези.
- Избягвайте да минавате по мост, ако нивото на водата е високо, а течението е много силно.
- Ако заседнете на място, където водата приижда много бързо и колата угасне, оставете я. Най-важен е животът на вас и вашите спътници.

КАКВО ДА ПРАВИМ СЛЕД НАВОДНЕНИЕТО?

- Не се завръщайте у дома, докато спасителните служби не ви уведомят, че опасността е отминала.
- Ако електрозахранването не е било прекъснато преди наводнението, не влизайте в помещенията, докато квалифициран електротехник не установи, че няма опасност.
- Бъдете предпазливи, когато се завръщате у дома след наводнение. Уредите, които са се намокрили по време на наводнението, могат да предизвикат токов удар или пожар, когато бъдат включени.
- Таблото за електрозахранването трябва да бъде почистено, подсушено и изпробвано от квалифициран електротехник, за да е сигурно, че е обезопасено.

Проверете дома си:

- Проверете жилището си.
- Обърнете внимание дали няма поддаване или изкривяване на стените или поодовете.
- Внимавайте за гупки в пода, парчета стъкло и други опасни отломки.

Проверете водата:

- Водата от наводнението може да бъде силно замърсена с отпадни води и други замърсители. Тя може да причини заболявания и инфекции.
- Ако цветът, миризмата или вкусът на водата, която пиете, ви дават основание да предположите, че е замърсена, не я консумирайте.
- Следете съобщенията на органите, които провеждат контрола за качеството и безопасността на питейната вода.
- Използвайте вода, доставена от органите на местната власт или органите за „Пожарна безопасност и защита на населението“ в цистерни, както и промишлено бутилирани минерални и трапезни води.